

עפ"ג (באר שבע) 7213-04-24 - אחמד אלג'ראבעה (עציר) נ' מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד השופט הבכיר, אליהו
ביתן
כבוד השופט גד גדעון
כבוד השופטת דינה כהן
המערער:
נגד
המשיבה:
אחמד אלג'ראבעה (עציר)
מדינת ישראל

נוכחים:

המערער בעצמו

ב"כ המערער, עו"ד משה פלמור

ב"כ המשיבה, עו"ד גיורא חזן

פסק דין

המערער הודה בעובדות כתב אישום מתוקן שהוגש נגדו, והורשע בביצוע שתי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) בחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); שתי עבירות של גניבת רכב, לפי סעיף 413 ב-ו-29 (א) בחוק העונשין; קבלת רכב גנוב, לפי סעיף 413 בחוק העונשין; שלוש עבירות של נהיגה ללא רישיון - מעולם לא הוציא, לפי סעיף 10(א) בפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961; ושלוש עבירות של נהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2 בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970.

כתב האישום המתוקן כלל שלושה אישומים. באישום הראשון נטען שהמערער קשר עם אחרים לגנוב רכב ולהעבירו לשטחים ובתאריך 31.03.22 בסמוך לשעה 00:25, במסגרת הקשר, האחרים התפרצו לרכב מסוג טויוטה קורולה בבאר יעקב, גנבו אותו ונסעו למקום בו היה המערער. המערער חבר לאחרים עלה לרכב ועזב את המקום כעבור שעות ספורות המערער נתפס נוהג ברכב בכביש 6 לכיוון דרום ונעצר על ידי כח משטרת. באישום השני נטען שהמערער קשר עם אחרים לגנוב רכב ולהעבירו לשטחים ובתאריך 29.03.22 בין השעות 17:50 ו-20:40, במסגרת הקשר, הגיעו המערער והאחרים לחניה בראשון לציון, נכנסו לרכב מסוג טויוטה קורולה וגנבו אותו. בהמשך, בסמוך לשעה 21:49, המערער נהג ברכב הגנוב במחסום מיתר והעביר את הרכב לשטחים. ובאישום השלישי נטען

שהמערער קשר עם אחרים לגנוב רכב ולהעבירו לשטחים ובין התאריך 29.03.22 בשעה 21:00 לתאריך 31.03.22 בשעה 01:00, במסגרת הקשר, אחר שזהותו אינה ידועה הגיע לחניה בנתניה, נכנס לרכב מסוג טויוטה קורולה וגנב אותו. בהמשך, בתאריך 31.03.22, בסמוך לשעה 02:55, המערער נהג ברכב הגנוב במחסום מיתר והעביר את הרכב לשטחים.

שירות המבחן ערך תסקיר על המערער. צוין בו שהמערער בן 23, רווק. טרם מעצרו לא עבד. בעת שהיה במעצר בית בקשר לעבירה דן נפתח נגדו תיק בעבירות של רצח והפרת הוראה חוקית. ביחס לעבירה, מסר שחש חסכים כלכליים ורגשיים בגינם העמיק קשריו עם חברה שולית מתוך רצון להשיג רווחים כלכליים מהירים ומיידים. ומסר כי בשלב זה אינו מעוניין בטיפול. שירות המבחן העריך שקיים סיכון להישנות מעורבות פלילית ושולית והמליץ על ענישה מוחשית ומרתיעה.

התביעה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל- 48 חודשי מאסר בפועל ועתרה לקבוע את עונשו של המערער בשליש התחתון של המתחם, ובנוסף להטיל על המערער מאסר מותנה מרתיע, קנס כספי, פיצוי למתלוננים, ופסילה בפועל ועל תנאי.

ההגנה טענה כי יש לקבוע מתחם הנע בין 14 ל- 24 חודשי מאסר.

בית המשפט עמד על חומרת עבירות גניבת הרכב ופגיעתן בציבור; ציין כי ככלל בעבירות מסוג זה האינטרס האישי שיקומי של נאשם ייסוג מפני האינטרס הציבורי; הפנה לפסיקה רלוונטית; עמד על נסיבות ביצוע העבירות; וקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל- 48 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט עמד על נסיבותיו של המערער, ובין היתר, התרשמות שירות המבחן ממנו, הרשעתו הנוספת בעבירה של הפרעה לשוטר, והודאתו במיוחס לו, והטיל על המערער 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו; מאסרים על תנאי; 5 שנות פסילה בפועל מלקבל ולהחזיק רישיון נהיגה; פסילה על תנאי; קנס בסך 15,000 ₪ או 120 ימי מאסר תחתיו; ופיצוי בסך 6,000 ₪ לכל אחד משלושת בעלי הרכבים.

מכאן הערעור.

ב"כ המערער טוען כי מתחם העונש שנקבע חמור ואינו הולם את נסיבות המקרה ואת מדיניות הענישה הנהוגה; והעונש שנגזר על המערער חמור יתר על המידה. אשר למתחם, נטען כי המתחם הראוי נע בין 14 ל- 24 חודשי מאסר. הפנה לפסיקה. טען לשוני בנסיבות פסקי הדין עליהם התבסס בית המשפט בגזר הדין. ציין את נסיבותיו האישיות של המערער. ועתר לקבל את הערעור ולהפחית משמעותית את תקופת המאסר.

ב"כ המשיבה סמך את ידיו על גזר דינו של בית המשפט קמא. טען כי ריבוי העבירות וסמיכות הזמנים

של ביצוען מצביע על עומק מעורבותו הפלילית של המערער. וציין כי בית המשפט קבע את עונשו של המערער בתחתית המתחם. וביקש לדחות את הערעור.

לאחר עיון בכלל החומרים הנוגעים לענין ושמיעת טיעוני הצדדים, החלטנו לדחות את הערעור.

המערער, המתגורר בתחומי שבט אבורקייק בנגב, היה מעורב באופן פעיל בשלושה אירועים של גניבת כלי רכב במרכז הארץ - באר יעקב, ראשון לציון, ונתניה - לשם העברתם לשטחי הרש"פ.

מעשי המערער ושותפיו לעבירות היו יזומים ומתוכננים ובכל הפעמים היה זה המערער שהעביר או שניסה להעביר את כלי הרכב הגנובים לשטחי הרש"פ.

תופעת גניבות כלי הרכב בישראל, בכלל, רחבה ומעיקה והפגיעות הכרוכות בה בהיבט הכלכלי ובהיבט של תחושת הביטחון והמוגנות, קשות ומשמעותיות.

גניבת כלי רכב מישראל אל תחומי הרשות הפלסטינית, חמורה ומקוממת במיוחד. שכן חלק מכלי הרכב הגנובים נסחרים בשטחי הרש"פ במחירים מגוחכים ביחס למחירם הריאלי וברוב המוחלט של המקרים לא ניתן לשים עליהם יד ולהחזירם לבעליהם; וחלק גדול מכלי הרכב הגנובים מגיעים ל"משחטות הרכב" הפרוסות בשטחי הרש"פ ומפורקים לחלקים, אשר בהמשך נמכרים כחלקי חילוף ומוצאים את דרכם גם למוסכים בתחומי מדינת ישראל. כך או כך, חברות הביטוח משלמות סכומי עתק למבוטחים שרכביהם נגנבו והוצאה זו מתגלגלת בסופו של דבר ללקוח וגורמת לייקור עלויות הביטוח, ובעלי כלי הרכב הגנובים סובלים נזקים כלכליים ואחרים.

נוכח היקף התופעה ונזקיה המחוקק ייחד הוראות ספציפיות לעבירות הרכוש הקשורות לכלי רכב וקבע להן עונשים חמורים מאלה הקבועים לעבירות הרכוש הכלליות. ומדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלה הינה של רצינות וחומרה.

"התופעה של גניבות רכב כעיסוק עברייני פשתה כנגע בשנים האחרונות והפכה ל"תעשייה" של ממש (ראו: בש"פ 6253/94 אלון נ' מדינת ישראל (לא פורסם); בש"פ 537/95 גנימאת נ' מדינת ישראל פ"ד מט(355) 3). המחוקק נתן דעתו לכך, והוסיף בשנת 1990 סימן מיוחד - הוא סימן ה-1 בפרק י"א לחוק העונשין - שכותרתו "עבירות בקשר לרכב". נוכח מימדי התופעה חזר בית משפט זה והדגיש את הצורך לגבש מדיניות ענישה מחמירה שתרתיע עבריינים (ראו למשל: ע"פ 69/93 פאכורי נ' מדינת ישראל (לא פורסם); ע"פ 4701/93 אבו שיכה נ' מדינת ישראל (לא פורסם); ע"פ 5724/95 אבו-דחל ואח' נ' מדינת ישראל (לא פורסם))" (בע"פ 2725/03 - גלאל עבדיה נ' מדינת ישראל . תק-על 2003(3), 2370 עמ' 2374).

בית המשפט העליון קבע בשורה ארוכה של פסקי דין כי יש להטיל על מי שהורשע בעבירות של גניבת רכב ענישה מחמירה.

"צדקו הערכאות הקודמות כאשר סיווגו את העבירות שביצע המבקש כ**עבירות בעלות חומרה יתרה**, הן בשל הסכנה הגלומה בהם לשלום הציבור והן בשל העובדה כי **גניבת כלי רכב הפכה להיות "מכת מדינה"**. - רע"פ 1123/18 אשרף דבארי נ' מדינת ישראל (14.03.18)

"פעמים רבות עמד בית משפט זה על **חומרתה של עבירת גניבת הרכב**, בה הורשע המבקש, הגורמת נזק מידי לבעל הרכב וכן נזק כלכלי רחב לציבור, ובהתאם על הצורך לנקוט **בענישה מחמירה** במקרים אלו (ע"פ 7163/13 כסוואני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (03.08.2014); רע"פ 7890/10 מליטאת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (01.11.2010)). - רע"פ 9269/17 ראמי אבו עישא נ' מדינת ישראל (15.01.18)

הלכה למעשה, בתי משפט מטילים על עבירת גניבת רכב עונשי מאסר בפועל, מאחורי הסורגים, גם כאשר מדובר בנאשמים צעירים וכאלה שאין להם עבר פלילי.

כאן, כאמור, מדובר בשלושה אירועים של גניבת רכב לשם העברתם לשטחי הרש"פ, שבוצעו בערים שונות, הרחוקות ממקום מגורי המערער, שלכל אחד מהם קדמה קשירת קשר ותכנון והם בוצעו בצוותא עם אחרים תוך חלוקת תפקידים בין המשתתפים.

חומרה יתרה נעוצה בעובדה שבכל אחד מהאירועים המערער נהג ברכב בכבישים בין עירוניים על פני מרחק רב, כשמעולם הוא לא הורשה לנהיגה.

במצב דברים זה, מתחם העונש ההולם שנקבע בערכאה הדיונית איננו חורג לחומרה ממתחמי העונש המקובלים בנסיבות דומות.

התנהגות המערער מלמדת על דפוסים עבריינים, זלזול בחיי אדם והיעדר מורא דין.

המערער סירב להשתלב בהליך טיפולי בשירות המבחן ושירות המבחן התרשם שקיים סיכון להישנות מעורבות פלילית ושולית, והמליץ על ענישה מוחשית ומרתיעה.

בהתחשב במכלול הנתונים והנסיבות כאמור, העונש שהוטל על המערער, שנקבע בתחתית מתחם העונש ההולם, עומד בהלימה לחומרת המעשים ולמידת אשמו של המערער ואין מקום להתערב בו.

הערעור נדחה.

ניתן והודע היום י"ג
סיוון תשפ"ד,
19/06/2024 במעמד
הנוכחים.

דינה כהן, שופטת

גד גדעון, שופט בכיר